

Dissertatio juridica inauguralis illustres juris quaestiones aliquot continens

<https://hdl.handle.net/1874/340691>

DISPUTATIO JURIDICA
I N A U G U R A L I S,
Illustres Juris Quæstiones aliquot
continens,

Q U A S
DUCE ET AUSPICE SS. TRIADE
Ex auctoritate Magnifici D. Rectoris,
D. JOHANNIS van MUYDEN,

Jur. Utr. Doct., ejusdemque Facultatis in Illustri hac Academia
Ultrajectina Professoris Ordinarii, Dignissimi

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Nobilissima
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,
Summisque in UTROQUE JURE honoribus, & Privilegiis
ritè, ac legitimè consequendis.

Solenni Eruditorum Disquisitioni subjicit

THEODORUS PITZE, Buxtehuda-Bremenſis.
Ad diem 27. Juny horâ locoque ſolitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō lōc LXXXVII.

DISPUTATIO JURIDICA
M. A. V. G. V. A. I. S. I. S.
Illustrae Juris Quaestiones aliquot

8

FAUTORIBUS

ET

AMICIS.

TRABCTI RHEINUM
Ex Offina Francisci Hartm. Academiæ
Typographi, ob. lxxvii.

DISPUTATIO JURIDICA

INAUGURALIS,

Illustres Juris Quæstiones
aliquot continens.

Q U Æ S T. I.

T legibus Academicis vitam debito modo conformem gererem; mei officii fuit, solenni eruditorum disquisitioni more solito quasdam quæstiones submittere; Inter quas non minimam habui:

Num *fæmina cum nocercæ patre aut vitrici patre & vice versa matrimonium inire possit?* Quod à nonnullis Juris Doctoribus propter affinitatem plane negatur. A quibus tamen, salva eorum auctoritate, dissentio, & contrarium statuendum esse puto, ob deficientem rationem prohibiti-

nis, quæ vel ex cognatione, vel ex affinitate fluere debet; Jam manifestum est, tale matrimonium non prohiberi ob cognationem, quia cognatio nulla heic subest, utpote quæ originem ex consanguinitate habet; neque ob affinitatem, propriè enim inter has personas nulla est affinitas, quippe quæ inter mariti & uxoris agnatos nunquam contrahitur; hinc nec gradus affinitatis hic dabuntur: Multo minus vero ob parentelæ respectum, quotiescunque enim nulla consanguinitas adest; toties nullus est parentelæ respectus & per consequens quoque nulla matrimonii prohibitio.

II.

Priora sponsalia præferenda esse posterioribus, ut ut ad posteriora concubitus accesserit, affirmamus: Hæc enim sponsalia semel rite celebrata, operantur obligationem ad matrimonium per solennitates ecclesiasticas & insequentem cohabitationem consummandum *c. 31. de sponsal.* ita ut, quoniam jam adest consensus conjugalis & obligatio Deo iis celebratis quæsitæ, non amplius sit in potestate contrahentium pro lubitu, mutuo consensu inde recedere. *Mev. p. 5. D. 3.* & qui nihilominus recedunt, carcere vel mulcta pecunioria ad consummandum compelli possint: quoniam itaque in contrahentium potestate ex jam allegatis rationibus non est, mutuo dissensu sponsalia dissolvere; Multonimus desponsatis liberum erit, factò aliquo improbo, scilicet se cum posteriore conjungendo à prioribus sponsalibus liberare.

rare. Modo tamen primus sponsus vel sponsa, sponsam vel sponsum admittere velit. *c. i. c. ult. X. de sponsa duor.* qui enim injuriam passus, illi liberum est, juri suo ob illatam injuriam renunciare: quod etiam asserendum erit, de casu, ubi posteriora benedictione sacerdotali confirmata sunt; uti enim alius actus contra legem initus, est ipso jure nullus; Ita quoque in sponsalibus similis ratio est, cum benedictio sacerdotalis in talibus terminis sit illicita ac ipso jure nulla *c. 30. § 31. X. de sponsalibus.*

I I I.

Num hodie potestas feras occupandi recte interdicta sit subditis? Quod affirmatur, feræ enim, ut in privatis fundis vagentur, in nullius sunt dominio, & potestas occupandi ad omnes de populo pertinuit: Jam vero constat, 1. quod ea, quæ olim omnibus expopulo patebant, hodie Principis sint, ob jus populi in Principem translatum §. 6. *Institut. de Jur. Natural. Gent. & Civil.* 2. Quod Reipubl. intersit, ne privati ab agricultura ceterisque negotiis abstrahantur. 3. Ne species ferarum intereant. 4. Quod armorum usus, sine quibus venatio vix fieri potest privatis sit interdictus. *tot. tit. C. ut armor. usus inscio Principe &c.* 5. Quod præscriptio immemorialis accesserit. *Knichen. de Jur. ferar. c. 3. num. 222.* ut ita sine ullius injuria ob rationes jam allegatas mutato rerum ac Rerumpubl. statu, illa promiscua potestas occupandi à superioribus

recte subditis sit interdicta, & illis, qui populo ac territorio præsumunt, propria reddita, ira, ut penes eos sit, quibus eam concedere velint; & nemini alias competat, nisi hoc jus venandi alicui specialiter concessum vel præscriptione immemorabili acquisitum; nec sufficiat, quoties possidenti cum Principe res est, quod quis in possessione hujus juris sit, sed & titulus allegandus. *Brunnem. Cent. 4. Dec. 14.* Hæc tamen interdictio non statim sub pœna capitis fieri debet, inter furtum enim & venationem hoc interest, quod illud rem Domino auferat, ac naturaliter sit illicitum, Venatio vero circa rem naturaliter licitam & nullius Dominio subjectam versetur. Quodsi vero insignis contemptus Principis reiteratione hujus delicti concurrat, tunc omnino ob transgressionem legis ad mortis pœnam deveniri potest. *vid. Bacchov. ad Treutl. vol. 2. D. 20. §. 3. lit. A.* Hoc vero non intelligendum est de animalibus noxiis, quippe quæ cuivis privato capere licet. *L. Vn. C. de Venat. ferar.*

I V.

Notum est jus venandi dividi in jus venandi majus & minus in *die boche und Niederjaght* & hisce à nonnullis addi jus venandi medium *die mitteljaght*; Quodnam vero jus alicui competat, hoc ex literis investiturarum vel etiam ex usu & exercitio cognoscendum esse: Quæritur itaque I. quando alicui simpliciter concessa venatio, quænam concessa censeatur? R. Inferiorem præsumi concessam
literæ

literæ enim investiturarum stricte sunt interpretandæ ; Nisi antecessor superiorem quoque exercuerit ; ex usu enim antecessoris literæ investiturarum interdum exprimentur. Pari modo non continetur superior venatio, quando mentio facta *der Länder mit allen Heerlichkeiten*. Brunnem. Cent. 5. D. 61. ab una enim specie & modo venandi ad alium firmiter non concluditur.

2. Quando alicui concessum jus venandi majus, numne Principi pariter competat jus venandi in prædiis Nobilium, *das mitjagen?* Quod à nonnullis affirmatur sed negativam veriore esse putamus, sicuti enim Dominus feudi non potest concurrere in perceptione utilitatis ex feudo, ita nec in conventionione, quæ pars domini utilis est. Hoc tamen ad venationes præcarias *die Gnadenjagten* & jus convenandi *die Kuppeljagten* à Principe concessum non est extendendum.

V.

Ex §. 39. *Institut. de Rerum Divisione* constat, quod, quando aliquis in loco proprio, data licet opera, inveniit thesaurum, quod tamen absque magicis artibus fieri, DD. volunt, ipsius inventoris sit proprius per *cit. §. § l. 63. pr. § § seqq. ff. de acquir. rerum domin.* Quæritur itaque jam, *num, thesaurus inventori virgula Mercuriali utenti sit adimendus?* Usus enim virgulæ Mercurialis ad artes magicas quoque esse referendum, extra dubium est : superstitionem enim sapit, quod præcise die Johannis hora 12. sit præparanda, cum
illo

illo die singulis annis non eadem sit constellatio. 2. Quod compressse teneri & illa pars ad pectus dirigi debeat, quæ designet aurum; qua de re probabilius est, pactum implicitum cum diabolo, non vero occultam aliquam qualitatem subesse: Unde etiam est, quod non in omnium manibus operationes exerceat: ast, quia in plerisque Principatibus hic modus investigandi receptus est; non adimendus erit inventori thesaurus virgula Mercuriali utenti; Nisi prius lege generali usus hujus virgulæ, prohibeatur.

V I.

Ut res usucapi vel præscribi possint, inter requisita Juris Canonici, quod in materiis præscriptionum sequimur, recensetur bona fides & quidem tam ab initio, quam in progressu possessionis: Quæritur jam *an etiam in præscriptione longissimi temporis bona fides & ab initio & in progressu requiratur?* Et respondetur quod sic per c. 5. 7. & ult. de Præscript. add. c. 1. de Præscript. in 6to. Et ita, ut debitor etiam intra 40. annos de debito non conventus, præscriptionem opponere non possit ob malam fidem, is enim, qui ipse debitum contraxit, ignorantiam allegare non potest. Quod tamen de herede non dicendum est, is enim si post mortem debitoris longissimo tempore non interpelletur, præscriptione tutus erit, quamvis enim, quod defunctus non potuit usucapere, nec heres possit, cum in vitia defuncti succedat; Attamen, quia hoc casu nullius rei possessio

sessio in heredem transfertur, cum qua vitia in heredem transire possent, heredi defuncti succurrendum, si in bona fide constitutus & tam diu non interpellatus: Mala fides defuncti est in herede tantum modo ficta, ficta vero mala fides non nocet conscientiae & sic à Jure Canonico, ex quo æstimamus hanc præscriptionem, non attenditur.

V I I.

Dicitur in *Pr. Institut. quibus non est permittum facere testam.* quod ii, qui alieno juri subjecti sunt, testamenti faciendi jus non habeant, adeo quidem, ut quamvis parentes eis permiserint, nihilomagus jure testari possint. Quæritur itaque, *annon filiusfam. qui in potestate patris est de peculio adventitio, cujus plenam habet proprietatem, mortis causa donare possit?* Quod affirmatur, filiusfam. enim utut paganus non solum de adventitio, cujus plenam habet proprietatem liberè; sed & de peculio profectitio & adventitio, patre. permittente donare potest *per l. 25. §. 1. ff. de donation mort. caus.* Obstat quidem videtur *supr. allegat. Princip. Institut. quib. non permitt. fac. testam.* ob verba, quod nec patre consentiente filiusfam. testari possit: sed quia testandi facultas non ob solum præjudicium paternum filio ademptum, sed ob defectum requisiti legalis, quia non est paterfam. quem defectum pater suo consensu supplere nequit. *Berlich. p. 2. Concl. 1. n. 14.*

B

bet

bet vero patris consensus expressus esse per *l. 7. §. 4. ff. de Donationib.* Nec firmatur ejusmodi donatio absque consensu patris facta per clausulam Codicillarem : Quando vero semel pater consensum præstitit , irrevocabilis est. Dn. Brunnem. *ad l. 25. ff. de Donat.*

V I I I.

Per traditionem rerum transferri si re acquiri earum dominia traditur in *l. 20. C. de pactis.* Quæritur , *num hoc indistincte de omnibus traditionibus accipiendum sit ?* Quod negatur , nam quoad traditionem ex causa emtionis singulare est , quod per solam traditionem , dominium non transeat , nisi quoque pretium rei emtæ venditori sit solutum vel alio modo ei satisfactum vel etiam fidem de pretio expresse habuerit §. 41. *Institut. de Rerum Divis. l. 19. ff. de Contradend. Emt. § l. 5. §. 18. ff. de Tribut. tit.* Qua de re sententia nonnullorum Dd. non est approbanda , quasi fides habita censeatur , si ante pretii solutionem traditio fiat ; fidem enim habere est facti & in dubio non præsumitur. Gail. *lib. 2. Obs. 17. n. 16.* Nisi vel hoc expressum vel terminus solutioni sit destinatus ; quo vero casu rem venditam vindicare non possum , utut pretium non fuerit subsecutum , quia dominium translatum : Quodsi vero quis dolose venditorem ad fidem habendam inducat , cum jam non amplius esset solvendo , dominium non censeatur translatum , quod id operabitur , ut in tali re vendita ,

ta, creditoribus aliis præferatur venditor & à tertio possessore vindicari queat, cum non tam animum emendi & pretium solvendi talis emtor habeat, quam dolose auferendi. *Carpz. p. 1. C. 28. Def. 18.*

I X.

Certum est, quod omnis generis conditiones possibiles heredis institutioni recte adjiciantur & usque dum existant; institutio suspendatur §. 9. *Institut. de hered. Instit.* Liberi vero non nisi sub potestativa conditione institui possint. *l. 4. ff. de hered. instituend. Quær. an etiam sub potestativa conditione legitima relinqui possit? Quod negatur per l. 32. C. de inoffic. testament.* Legitima n. sine gravamine relinquenda, atqui gravamen foret, si prius conditio adimplenda. Sunt quidem nonnulli Dd. qui eam admittunt, si scil. facile impleri possit; ast talis limitatio non est admittenda utut implementum facile fieri possit, quia filius ante impletam conditionem potest decedere & sic legitimam ad suos heredes non transmittere. *Vid. Dn. Brunnem. ad l. 4. ff. de hered. Instit. n. 3.* Quod etiam in parentibus obtinebit, cum enim & his pariter ex necessitate legis debeat legitima, gravamen abesse debet. Hoc vero certum est, quod ultra legitimam relictum, quod hoc sub quavis conditione relinqui possit, quia in mera patris dispositione consistit.

X.

Ex Jure Canonico patet, quod nonnullis hominum mortuorum corporibus ecclesiastica S. honesta sepultura denegetur, præprimis vero Judæis, hæreticis &c. *per cap. 23. §. credentes X. de hæret.* quia extra Ecclesiam sunt. Quæritur itaque, *quinam proprie hæretici dicendi sint?* Et Resp. qui publice in concilio damnati: Pontificii quidem omnes eos volunt esse hæreticos, qui non sunt consortes Ecclesiæ Romano-Catholicæ & eo modo quoque hoc ad Augustan. Confession. Consortes, inter quos m. habentur Reformati, extendere: Verum, quoniam non publicè in Concilio sunt damnati, & eadem ipsis securitas promittitur, quamquæ Romano-Pontificiis in *art. 4. Capitulat Cæsar: Leopold in fine & æque tolerari & nullo modo despiciatui haberi jubentur in instrument Pac. Osnabrug. Articul. 7. in fin. Princ.* hæretici non possunt vocari; & sicuti A. C. Consortes Romano-Catholicos, ita quoque Romano-Catholici Augustan. Confession: Consortes tolerare debent: hi enim si idem pendant pro jure sepulturæ, iisdem ceremoniis eodemque honore debent terræ mandari juxta *§. 35. art. 5. Instrument. Pac. Osnabrug. vid. Magnifi. Dn. Rbetius in Jur. Publ. l. 2. tit. 1. §. 31. Dn. de Jena de Ratione Status Disputat. 22. Concl. 6.* Qua de re merito ab ejusmodi inconsideratis loquendi formulis abstinemus, & eos hæreticos appellamus, qui per dictas leges publicas non possunt tolerari, eisque denegamus honestam sepulturam:

ram: ita tu. Ut etiam (quamvis Pontificii nonnulli id admittere nolint) extra Civitatem vel in loco aliquo à cœmiterio publico separato terræ mandentur. *arg. l. 9. C. de hæret.*

X I.

Quod olim, uti adhuc hodie in nonnullis locis hoc in usu est, debitor, qui non erat solvendo, in carcerem trahi potuerit, tam ex Jure Civili: quam Canonico satis notum est: Quod quia admodum durum & inhumanum videbatur, permissum deinde est debitori, bonis cedere: Quo illud consequitur ut carceres evitet *l. r. C. de Cession. bonor.* & in plus conveniri non possit, quam quatenus facere potest i. e. si sine culpa debitor lapsus est bonis, non pote plus ab eo exterqueri, quam in bonis habet. Quæritur itaque *an etiam hoc in Clerico qui solvendo non est, locum habeat?* Quod veteres plerique volunt, scilicet ad prædictum effectum teneri etiam Clericum cedere bonis: Alii vero volunt, Clericum propter debitum Civile non indigere hoc cessionis beneficio & nihilominus gaudere beneficio, competentia neque trahi posse in carcerem, exemplo militis. *l. 6. § l. 18. ff. de Re judicata.* *Aut hoc non affirmandum, concedendum quidem est, Clericum ob debitum incarcerari non posse, non tn. sequitur, quod bonis cedere non teneatur: Aut enim pati tenetur, ut per executionem ipsi auferantur bona, aut ipse tenetur cedere.* *arg. Cap. Oduardus 3X de solutionibus: Unde & concursus creditorum coram judice Ecclesiastico, quoad*

bona Clerici formari potest. vid. *Franciscus Salgado de Zomaza in Labyrintho creditorum. p. I. c. 2. n. 48.* communiter tn. Canonistæ asserunt, Clericum gaudere beneficio competentia, eo quod miles Christi fit, & sic, sicuti Cæsares militibus suis hoc jus tribuerunt ita etiam Pontifices id militibus Christi concessum esse voluerunt. Et inde hodie Dd. beneficium competentia concedunt omnibus iis, quibus privilegia Clericorum tributa sunt: Quando vero alias largiores sunt, uti ratione Nobilium non militum & ratione aliarum personarum, imo m. viduarum, ratio extensionis deficit, quoniam Dd. jus singulare ad consequentias trahere non possunt. Ipsum vero beneficium competentia hoc innuit saltem, ut quis non possit ultra ad solutionem adigi, quam pro conditione sua necessario insumere habet, non ut laute, non ut opipare vivat.

Jam coronidis loco penes quemvis quæro animum benevolum: Exhibe itaque, Lector benevole, benevolentiam ei, qui eam ex corde desiderat, nec ex ornatu & elegantia, sed ex voluntate hæc theses pondera, mecumque cogita

Non omnia omnibus, non omnes

Non omnia, nec omnes mihi

Placent: S quinam ego omnibus?

Paucis bonis: uni Deo

Curo placere. Est sat. Vale.

F I N I S.

ALPHABET

THE ALPHABET

THE ALPHABET

THE ALPHABET

THE ALPHABET

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]